

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de kadın yoksulluğu giderek artmakta, istihdam edilmeyen kadınlar yoksulluğa karşı tek başına mücadele etmek zorunda kalmaktadır. Türkiye'de kadın yoksulluğunun sebep ve sonuçlarının araştırılması, kadınların istihdama eşit katılımını önleyen tüm yapısal engellerin açığa çıkartılması, çalışma alanlarındaki cinsiyete dayalı ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve kadınların ekonomik anlamda güçlendirilmesi konusunda çözüm önerileri ve politikalar belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz. 23.02.2026

Dilan KUNT AYAN

Sanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bir yansıması olarak istihdamdaki cinsiyet dağılımı kadınların aleyhine olmaya devam etmektedir. Kadınların istihdam alanlarından yapısal olarak dışlanması ve bunun sonucu olarak kadın istihdam alanlarının çoğaltılmaması kadın yoksulluğunu giderek derinleştirmekte, kadınlar ekonomik olarak erkeklere bağımlı kılınmaktadır. Kadına yönelik istihdamın arttırılmaması kadın yoksulluğunun her geçen gün artmasına sebep olurken bir diğer neticesi ise kadınların erkek şiddetine daha fazla maruz kalması olmaktadır.

Erkek egemen sistem ve kapitalizm kadınların hem iş gücüne katılımını zorlaştırmakta hem de ücretli bir işte çalışabilen kadınların düşük ücret, güvencesizlik ve cinsiyet temelli ayrımcılıklara maruz kalmasına sebep olmaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bir sonucu olarak, hane işleri ve bakım emeği yalnızca kadınların sorumluluğuna bırakılmakta, cinsiyet rolleri kadınların istihdama katılmasının önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Kadınlara yüklenen ev işi sorumlulukları, çocuk ve yaşlı bakımı gibi konular kadınların işe girişlerinde ayrımcılığa maruz kalmasına ve erkeklerden daha düşük ücretlerle çalıştırılmalarına yol açmaktadır. Ücretsiz kamu kreşlerinin, yaşlı bakım merkezlerinin sağlanmaması ve tüm işin kadınlara yüklenmesi kadınların büyük bir kısmının işgücüne hiç dahil olamamasına yol açmaktadır.

Ağırlaşan ekonomik krizle birlikte hane gelirindeki düşüş sebebiyle kadınların yükü, gıdadan sağlığa kadar piyasadaki karşılanan tüketim ve hizmetlerin giderek daha fazla ev içinde karşılanmasından dolayı

gittikçe ağırlaşmaktadır. Kriz nedeniyle artan işsizlik sonucunda piyasa ve piyasa dışındaki çalışma zamanındaki artış üzerine yapılan hesaplamalar, kadınların toplam iş yükündeki artış oranının (%5), erkeklere (%1) kıyasla 5 kat daha yüksek olduğunu göstermektedir.

TÜİK'in açıkladığı Aralık 2025 Raporu'na göre ise dört ayrı işsizlik türünde de kadın işsizliği erkeklerin oldukça üzerinde seyrediyor. Aralık 2025'te dar tanımlı işsizlik erkeklerde yüzde 6,3, kadınlarda yüzde 10,5 oldu. Geniş tanımlı işsizlik ise erkeklerde yüzde 22,8, kadınlarda 38,3 olarak hesaplandı. Kadınlar ile erkekler arasındaki fark 15,5 puana ulaştı. İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı ise erkeklerde yüzde 13,5 iken kadınlarda yüzde 29,7. Kasım 2025'te 12 milyon 104 bin olan kadın işgücü Aralık'ta 11 milyon 946 bine düştü. Kadın işsiz sayısı 1 milyon 409 binden 1 milyon 255 bine inse de bu "azalış", iş bulmaktan değil, iş aramaktan vazgeçmekten kaynaklandı. Kadınlarda işgücüne katılma oranı yüzde 36'dan 35,5'e, istihdam oranı ise yüzde 31,8'den 31,7'ye geriledi. Dar tanımlı kadın işsizliği yüzde 10,5 olarak açıklansa da geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 38,3 olarak hesaplanıyor. Dar ve geniş tanımlı kadın işsizliğinin arasındaki uçurum 27.8'e çıkıyor.

DİSK-AR araştırmaları sonucu Ocak 2026 yılı geniş tanımlı işsiz sayısı ise 11 milyon 593 bin kişi olarak açıklandı. Geniş tanımlı kadın işsizliği %37.2 iken bu oran erkeklerde %22.8 civarındadır. Kadınlarda işsizlik tüm türlerde erkeklerden daha yüksek seyretmeye devam etmekte. DİSK-AR'ın raporuna göre genç kadın işsizliği de yüksek seyretmektedir. Geniş tanımlı işsizlik türleri arasında genç kadın işsizliği yüzde 18,2 ile üst sıralarda yer almaktadır.

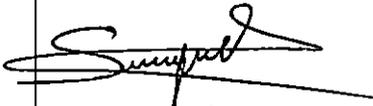
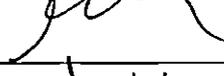
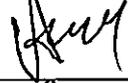
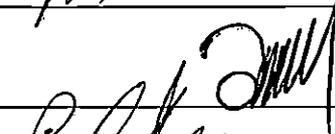
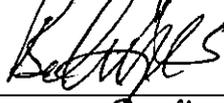
DİSK-AR verilerine göre her 10 kadından sadece 3'ü istihdam hayatındadır. İstihdamdaki kadınların %30'undan fazlası kayıt dışı çalıştırılmakta, kamuda istihdamın ise sadece %34'ü kadınlardan oluşmaktadır. Türkiye'deki kadın işsizliği AB ve OECD ülkelerindekinden iki kat fazladır.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO), 2026 İstihdam ve Sosyal Eğilimler Raporu'na göre kadınlar, küresel istihdamın yalnızca beşte ikisini oluşturuyor ve erkeklere göre işgücüne katılma olasılıkları yüzde 24 daha düşük. Kadınların işgücüne katılımındaki artış durmuş durumda ve bu da iş yerinde cinsiyet eşitliğine yönelik ilerlemeyi yavaşlatmaktadır.

Kreş fiyatlarının çok yüksek olması ve çoğu iş alanında ücretsiz kreş imkanının sağlanmaması kadınların iş gücüne katılımı için ciddi bir sorun olmaya da devam etmektedir. Her üç kadından birinin istihdamda yer alamadığı Türkiye'de kadın istihdam alanlarının geliştirilmesi için de adımlar atılmamaktadır. Kadınlar iş gücü piyasasına katıldığı takdirde ise ciddi oranda düşük ücretli ve kayıt dışı çalıştırılmaktadır.

Giderek derinleşen ekonomik krizin en çok etkileneni olan kadınlar her geçen gün yoksullaşırken iş gücü piyasasına katılmak istediklerinde ise iş bulamamaktadırlar. Bu durum kadınların sosyal yaşama, ekonomik yaşama, kültürel yaşama katılımını engellemekte, erkek şiddetine karşı daha da savunmasız bir hale gelmelerine sebep olmaktadır. Bu yüzden; kadın istihdamının önündeki engellerin kaldırılması,

kadın yoksulluğunun yarattığı sorunları ve çözüm önerilerini araştırmak amacıyla Mecliste araştırma komisyonu kurulmasını arz ederim.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4			
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	